

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herstructurering kleigroeve Argex – wijziging'

In Kruibeke en Zwijndrecht

Startnota

Bijlage 1: Locatieonderzoek berging non-ferroslakken

Vlaamse
overheid

DEPARTEMENT
OMGEVING

Locatie-onderzoek voor het storten van non-ferroslakken van Umicore

Bestaande categorie 1-stortplaatsen Vlaanderen

Categorie 1-stortplaatsen zijn bestemd voor gevaarlijke afvalstoffen (cf. VLAREM-rubriek 2.3.6 c). De Europese handleiding bij de project-m.e.r.-richtlijn verwijst voor de definitie van "gevaarlijk afval" naar de Europese kaderrichtlijn afvalstoffen. In Vlaanderen definieert het Materialendecreet het begrip gevaarlijk afval als volgt: "afvalstoffen die een bijzonder gevaar voor de gezondheid van de mens of voor het milieu opleveren of kunnen opleveren of die in speciale inrichtingen verwerkt moeten worden. De Vlaamse Regering bepaalt welke afvalstoffen als gevaarlijke afvalstoffen worden beschouwd overeenkomstig de geldende Europese voorschriften." De non-ferroslakken van Umicore worden beschouwd als gevaarlijke afvalstoffen (EURAL-code 10 04 01*) en moeten dus op een categorie 1-stortplaats geborgen worden.

In Vlaanderen zijn vandaag 4 vergunde stortplaatsen van categorie 1 (zie onderstaande figuur). Deze 4 stortplaatsen betreffen twee sites van Indaver (Beveren en Antwerpen), Oost-Vlaams Milieubeheer (Gent) en Vanheede Landfill Solutions (Roeselare).

Situering categorie 1-stortplaatsen in Vlaanderen t.a.v. de bedrijfssite Umicore Hoboken

De meest nabijgelegen categorie 1-stortplaatsen, met name Indaver Beveren en Indaver Antwerpen, zijn gelegen op respectievelijk 13 km afstand en 16 km afstand van de bedrijfssite van Umicore Hoboken. Deze gaan gepaard met een gemiddelde reistijd van 35-45 minuten via wegtransport (in "normale" omstandigheden). Dit zou neerkomen op een aanzienlijke extra belasting van het wegverkeer (meer dan 10.000 extra vrachtwagens op jaarbasis).

Gezien de mogelijke aanzienlijke mobiliteitsimpact is het aangewezen om alternatieve stortlocaties in overweging te nemen.

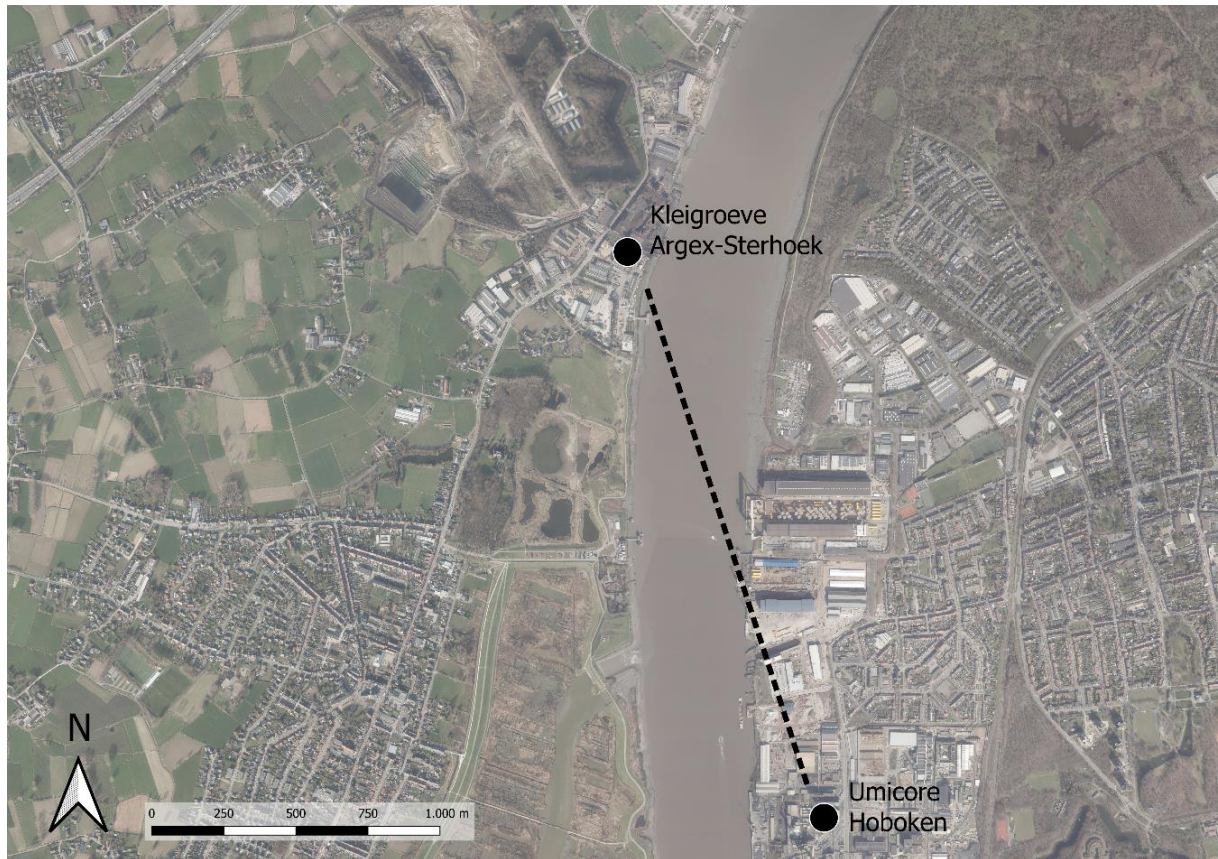
Naast de logistieke moeilijkheden bij het gebruik van een van de reeds bestaande categorie 1-stortplaatsen is er de beperking van de bergingscapaciteit binnen deze stortplaatsen. Op alle categorie 1-stortplaatsen in Vlaanderen kan er op dit ogenblik onvoldoende bergingscapaciteit beschikbaar gesteld worden voor het bergen van de gewenste afzet van non-ferroslakken, zonder de continuïteit van de berging van andere Vlaamse afvalstoffen in het gedrang te brengen. Volgens het laatste rapport "Tarieven en capaciteiten voor storten en verbranden" van de OVAM (gepubliceerd op 25 november 2022) bedraagt de vergunde restcapaciteit 5.054.507 ton. Op basis van de totale aanvoer op deze categorie 1-stortplaatsen in 2021, namelijk 682.057 ton, is er op de categorie 1-stortplaatsen eind 2021 nog een vergunde resterende stortcapaciteit voor 7,4 jaar. De OVAM hanteert een norm van 10 jaar vergunde stortcapaciteit om al dan niet bijkomende stortcapaciteit al dan niet te kunnen vergunnen. Dit vormt een bijkomende factor die de overweging van alternatieve stortlocaties ondersteunt.

Ook categorie 1 of equivalente stortplaatsen in naburige regio's binnen een straal van 500 km (Wallonië, Luxemburg, Duitsland, Frankrijk, Nederland) werden bekeken, maar er werden tot nog toe geen categorie 1 of equivalente stortplaatsen gevonden die buitenlands afval aanvaarden of die voldoende capaciteit beschikbaar kunnen stellen. Bovendien zou de logistieke en milieu-impact van export van de non-ferroslakken naar buitenlandse sites substantieel veel groter zijn, en wordt zulke export (vanuit het zelfvoorzienings- en nabijheidsprincipe conform de Europese kaderrichtlijn afvalstoffen) door de OVAM als niet gewenst beschouwd. Bovendien vereist het storten van afval in Wallonië een afwijking van de bevoegde Waalse minister en tot op heden werd nog geen enkele afwijking verleend voor het storten van Vlaamse afvalstoffen.

Opportuniteit kleigroeve Argex-Sterhoek

De site Argex-Sterhoek is op dit ogenblik vergund als categorie 2-stortplaats en is op ca. 2 km vogelvluchtafstand van de site Umicore Hoboken gelegen. Beide sites worden alleen gescheiden door de Schelde. Dit maakt dat er zich de opportuniteit voordoet om het transport van de non-ferroslakken via de Schelde en dus over water kan gebeuren. Dit zorgt voor een maximaal vrijwaren van de weginfrastructuur van bijkomende verkeersgeneratie en is bevorderend voor de verkeersveiligheid rond beide sites. Gezien beide bedrijfssites langs de Schelde zijn gelegen, kan de locatie van de deponie bereikt worden met minimale impact op het bestaande wegennet (enkel het dwarsen van de kade te Argex-Sterhoek naar de deponie). Beide bedrijfssites beschikken bovendien reeds over een laad-en loskade waarlangs de non-ferroslakken snel en efficiënt geladen en gelost kunnen worden. Het gebruik van de waterweg geeft dan ook invulling aan de Vlaamse beleidsdoelstellingen tot optimalisatie en gebruik van vaarwegen als alternatief voor het weggebruik.

Situering van Umicore Hoboken t.a.v. de bergingslocatie kleigroeve Argex-Sterhoek

Andere vergunde categorie 2-stortplaatsen zijn gelegen in West-Vlaanderen (Imog – Moen en Silvamo – Kortemark. De site Argex-Sterhoek is de meest nabije en bijgevolg efficiëntste (impact mobiliteit, milieu,...) bergingslocatie door deze site deels uit te breiden naar een categorie 1-stortplaats voor de non-ferroslakken.

Bovendien kadert de keuze voor de site Argex-Sterhoek ook volledig binnen de “Langetermijnvisie eindverwerking” die op 18/12/20 aan de Vlaamse Regering meegedeeld werd. Deze bepaalt immers (p. 31):

“Geografische spreiding van eindverwerkingscapaciteit (verbranden en storten) is belangrijk vanuit het oogpunt van verkeerscongestie en het voorkomen van overbodige afvaltransporten en ermee samengaande emissies.

...

Indien in de toekomst toch nog nieuwe installaties voor storten of verbranden op een geheel nieuwe locatie nodig zijn, moeten deze zodanig gelegen zijn dat ze bereikbaar zijn via alternatieve vervoersmodi (spoor, waterweg, andere alternatieve vervoersmodi). Er moeten hierbij voldoende garanties geboden worden dat de voorgestelde alternatieve vervoersmodi ook daadwerkelijk gebruikt zullen worden. Ook voor bestaande locaties blijft dit een permanent aandachtspunt.”.

De kleigroeve Argex-Sterhoek heeft een totaal volume van ongeveer 9.000.000 m³ waarvan op dit ogenblik (anno 2023) nog een aanzienlijk deel beschikbaar is

(6.900.000 m³). Het aandeel non-ferroslakken zou een deel uitmaken van deze resterende stortcapaciteit voor maximaal 1.000.000 m³. Dit zal echter gefaseerd gebeuren waarbij in een eerste fase een volume van 500.000 m³ aangevraagd zal worden in een omgevingsvergunning. Dagelijks kan er maximaal 1.700 ton aangevoerd worden. Dit komt overeen met 1 vrachtschip. Het lossen van een vrachtschip kan gelijkgesteld worden met 50 tot 60 vrachtwagens. Het vooropgestelde maximum van 220.000 ton aan jaarlijks te bergen non-ferroslakken kan op het terrein opgevangen worden.

We kunnen bijgevolg stellen dat er voldoende bergingscapaciteit aanwezig is in de kleigroeve Argex-Sterhoek en dat deze site de meest aangewezen locatie is.